

Hannah Arendt

Deventer 2016 dag2-1

Theo Meereboer en Petra Bolhuis

zie ook www.maieutiek.nl

Menswaardig leven kent pluraliteit

Pluraliteit

- ▣ Pluraliteit ≠ anders zijn,
- ▣ Anders zijn wordt bij de mens uniek zijn.
Én Gelijkheid, want anders zouden wij elkaar niet begrijpen,
Én Ongelijkheid, want anders zouden we niet hoeven spreken of handelen.

Deventer 2016 dag 2-1, Maieutiek

Menswaardig leven kent nataliteit

- ▣ Nataliteit is blijk van oneindigheid en uniciteit.
- ▣ Het lineaire van een uniek mens doorsnijdt het cyclische en breidt dat wat gegeven is uit met het onverwachte.
- ▣ Handelen en spreken zijn de vormen van zelfonthulling.

Deventer 2016 dag 2-1, Maieutiek

Wie en wat

- ▣ 'Wat' is datgene wat je bent in de functie die je hebt.
- ▣ Het 'wie' onthul je in handelen en spreken, maar je bezit het niet en kunt het ook niet actief tonen.
- ▣ 'Wie' heeft een identiteit nodig, saamhorigheid is belangrijk.
- ▣ De individuele naam is belangrijk. (v.b. het noemen van namen van slachtoffers in huidige herdenkingen)

Deventer 2016 dag 2-1, Maieutiek

Netwerk van betrekkingen

- ▣ Iedere zelfonthulling van een 'wie' heeft plaats in een netwerk dat er al is, maar die direct verandert onder invloed van iedere volgende zelfonthulling.
- ▣ Het netwerk maakt dat handelingen zelden hun doel bereiken.
- ▣ Het netwerk zorgt ook dat er levensgeschiedenissen worden geproduceerd alsof het dingen zijn.

Deventer 2016 dag 2-1, Maieutiek

Auteur van levensverhalen

- ▣ Het is het netwerk dat het verhaal produceert, dat netwerk kan het verhaal wijzigen.
- ▣ Zoeken naar de auteur van de menselijke geschiedenis leidt tot het aanwijzen van een onzichtbare hand, de wereldgeest of de voorzienigheid.
- ▣ Held = iedere vrije Griek die meedeed aan Troje en waarover een verhaal verteld kon worden.
- ▣ Held = durven beginnen.
- ▣ Griekse drama waarin het handelen wordt nagedaan waarbij het echte handelen eerder bij het koor ligt dat commentaar geeft, dan bij de spelers die handelen imiteren.

Deventer 2016 dag 2-1, Maieutiek

Wat is een menswaardig bestaan?

- Ruimte voor ontmoeting(zelfonthulling),
- Ruimte voor dragen van verantwoordelijkheid,
- Ruimte voor onvoorspelbaarheid,
- Ruimte voor persoonlijk oordeel,
- Ruimte voor het 'wie' en niet alleen voor het 'wat'.

Deventer 2016 dag 2-1, Maleutiek

Wie en wat

- We zijn altijd aanwezig als een **wat**
  - Leeftijd
  - Sekse
  - c.v.
  - Functieomschrijving
- We zijn soms aanwezig als een **wie**
  - Uniciteit
  - Persoonlijkheid
  - Hoe specifieke persoon een functie invult
  - Handelen en spreken

Deventer 2016 dag 2-1, Maleutiek

'Wie' is juist in de moderniteit kwetsbaar

- Door gerichtheid op effectiviteit en nut,
- Door cynisme,
- Door angst,
- Het 'wie' kan zich niet verdedigen, het heeft geen stem en heeft geen direct nut in effectiviteit van arbeid en werk

Deventer 2016 dag 2-1, Maleutiek

Film

- Interview met G. Gaus 1964
- Met Engelse ondertiteling
- Er is een korte versie in het Nederlands in de reader opgenomen.
- <https://www.youtube.com/watch?v=dsoImQfVsO4> (25.52)

Deventer 2016 dag 2-1, Maleutiek

Vraag

- In welke situatie ben je (vooral) een 'wat'?
- In welke situatie ben je (vooral) een 'wie'?
- Kun je voorbeelden noemen van de ervaring dat 'wat' en 'wie' schuren ten opzichte van elkaar?
- Wat zijn mogelijke houdingen om daar mee om te gaan?

Deventer 2016 dag 2-1, Maleutiek